

RAPORT

Komitet Rewitalizacji

Konsultacje dotyczące powołania Komitetu
Rewitalizacji we Wrocławiu

1 | O KONSULTACJACH

Na terenie Gminy Wrocław prowadzone są działania mające na celu przeprowadzenie procesu rewitalizacji zgodnie z zasadami, które określa Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. 2015 poz. 1777).

Rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten gmina realizuje wspólnie z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, a także instytucjami działającymi na obszarze rewitalizacji – jednym słowem z interesariuszami rewitalizacji.

Przedstawiciele powyższych grup mogą tworzyć **Komitet Rewitalizacji** – forum współpracy i dialogu pomiędzy mieszkańcami a organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji. Wspomniany Komitet pełni **funkcję opiniodawczo-doradczą** dla Prezydenta Miasta.

Biorąc pod uwagę powyższe kwestie, w trakcie konsultacji pytano o to, jak wyłonić przedstawicieli Komitetu Rewitalizacji we Wrocławiu, jakie kompetencje są potrzebne do pracy w Komitecie oraz jakie powinny być zasady jego działania.

TERMIN KONSULTACJI

17 czerwca – 8 lipca 2019 r.

PRZEDMIOT KONSULTACJI

Funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji.

ZAKRES KONSULTACJI

Opracowanie zasad powoływania, wyznaczania składu, liczebności oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

CEL KONSULTACJI

Uzgodnienie z mieszkańcami zasad wyznaczania składu i działania Komitetu Rewitalizacji.
Zapewnienie aktywnego udziału mieszkańców na każdym etapie procesu rewitalizacji i zwiększenie ich zaangażowania w temat.

PROMOCJA KONSULTACJI

- dedykowana strona WWW poświęcona konsultacjom:
<https://www.wroclaw.pl/rozmawia/komitet-rewitalizacji>,
- ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej UMW:
<http://bip.um.wroc.pl/arttykul/127/40036/komitet-rewitalizacji>,
- newsletter Centrum Sektor 3 oraz strona <http://www.sektor3.wroclaw.pl/aktualnosci/>,
- portale społecznościowe – strony na Facebooku:
Wrocław Rozmawia, FEPS, Stowarzyszenie Żółty Parasol, Centrum Innowacji Przejście,
- plakaty rozwieszone na tablicach ogłoszeniowych w mieście,
- kampania informacyjna w MPK oraz w Barbarze,
- informacje elektroniczne przesłane do Rad Osiedli, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy .

FORMY KONSULTACJI

SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Zorganizowano dwa spotkania konsultacyjne:

- 25.06.2019, g. 17.00 | Centrum Innowacji Przejście, ul. Świdnicka 19 – otwarte spotkanie konsultacyjne

- 27.06.2019 g. 16.00| Urząd Miejski Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, p.215 – spotkanie dla radnych Rady Miasta oraz radnych Rad Osiedli

FORMULARZ OPINII

W okresie od 17.06.2019 do 08.07.2019 na stronie:

<https://www.wroclaw.pl/rozmawia/komitet-rewitalizacji> można było wypełnić formularz opinii.

Pytania w nim zawarte odnosiły się przede wszystkim do działań, składu, kadencji i sposobu wyłonienia członków Komitetu Rewitalizacji. Zależało nam również na poznaniu opinii mieszkańców dotyczących kompetencji członków Komitetu oraz kwestii wyłonienia jednego Komitetu Rewitalizacji dla całego Wrocławia czy też osobnych Komitetów dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji. W sumie otrzymano **7** wypełnionych formularzy.

2 | SPOTKANIE KONSULTACYJNE

Spotkanie konsultacyjne poświęcone Komitetowi Rewitalizacji odbyło się 25.06.2019 r. w godzinach od 17:00 do 19:00, w Centrum Innowacji PRZEJŚCIE Filia nr 13 MBP we Wrocławiu przy ulicy Świdnickiej 19. Spotkanie składało się z panelu dyskusyjnego z udziałem ekspertów, oraz otwartej dyskusji z uczestnikami spotkania.

W panelu dyskusyjnym uczestniczyły osoby zaangażowane w program rewitalizacji: Krzysztof Ziental (kierownik Działu ds. Partycypacji w Wydziale Partycypacji Społecznej UM), Michał Ciesielski (Biuro Rozwoju Wrocławia, TUP, Sekcja Małych Miast), Michał Dębek (Instytut Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego), a także online (za pomocą wideoczatu) obecni byli: Paweł Musiał (członek Komitetu Rewitalizacji w Gdyni, wiceprzewodniczący Rady Dzielnicy Leszczynki w Gdyni) oraz Jolanta Woźnicka (członkini Komitetu Rewitalizacji w Łodzi, przewodnicząca Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Rewitalizacji z Łodzi). Debatę moderowała Majka Zabokrzycka. Spotkanie miało na celu podsumowanie wyników rozmów na temat Komitetu Rewitalizacji prowadzonych z mieszkańcami podczas spotkań konsultacyjnych Rewitalizacja_NOWA, jak również przybliżenie mieszkańcom istoty działania Komitetu.

W pierwszej części spotkania Anna Jurkowska i Anna Ropiecka przedstawiły zebranym podsumowanie dyskusji na temat Komitetu Rewitalizacji jakie miały miejsce podczas spotkań konsultacyjnych „Rewitalizacja_NOWA”. W rozmowach brali udział mieszkańcy siedmiu wrocławskich osiedli: Nadodrza, Ołbina, Kleczkowa, Placu Grunwaldzkiego, Przedmieścia Świdnickiego, Szczepina oraz Przedmieścia Oławskiego.

Opinie zgłoszone na temat Komitetu Rewitalizacji w trakcie spotkań konsultacyjnych „Rewitalizacja_NOWA” oraz „Komitet Rewitalizacji” zamieszczone są na s. 13 niniejszego opracowania.

Po zaprezentowaniu części wprowadzeniowej, rozpoczęła się debata z ekspertami, dotycząca Komitetu Rewitalizacji.

Przebieg debaty:

Majka Zabokrzycka: *Jaka powinna być rola Komitetu Rewitalizacji, jaką on może pełnić rolę we Wrocławiu? Czy Komitet Rewitalizacji może być narzędziem (tętnikiem), który wpisze się w zapewnienie luki partycypacyjnej, angażując mieszkańców?*

Michał Dębek: *Komitet Rewitalizacji powinien mieć przede wszystkim rolę ciągłą, aby nie było to schematyczne, ustawowe ciało, które po pewnym czasie przestaje istnieć. Komitet Rewitalizacji to naturalna, lokalna struktura, która może posłużyć również do innych projektów (do opiniowania czy konsultowania). Najczęściej jednak członkowie Komitetu po ukończonej pracy, uchwaleniu Programu Rewitalizacji, nie kontynuują współpracy w innych zakresach.*

Krzysztof Ziental: *Komitet Rewitalizacji powinien pełnić po pierwsze rolę opiniodawczo-doradczą tzn. na każdym etapie procesu rewitalizacji powinien doradzać w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, po drugie powinien pełnić rolę kontrolną tzn. rutynowo sprawdzać obszary realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, ale też reagować na wszelkie odstępstwa od wcześniej ustalonych założeń (czasowych lub finansowych).*

Michał Ciesielski: *To jaką rolę będzie pełnił Komitet Rewitalizacji zależy od kilku rzeczy. Po pierwsze od tego jacy ludzie będą wchodzić w skład Komitetu tzn. czy będą to eksperci czy laicy oraz jakie typy osobowości będą reprezentować. Po drugie, jakie cele będą sobie wyznaczać i czy będą one konsekwentnie realizowane. Po trzecie, istotne jest to, jak w praktyce będzie wyglądała moc sprawcza działalności Komitetu, a także jego funkcjonowanie na etapie weryfikacji działań rewitalizacyjnych.*

Majka Zabokrzycka: *Jak w praktyce funkcjonują Komitety Rewitalizacji i jaki mają wpływ na proces rewitalizacji w Łodzi oraz Gdyni? Czy udało się stworzyć Lokalne Programy Rewitalizacji przed powstaniem Komitetu?*

Jolanta Woźnicka: *Łódzki Komitet Rewitalizacji powstał wtedy, gdy Gminny Program Rewitalizacji był już przyjęty. Wówczas członkowie Komitetu szukali pomysłu na to, jakimi konkretnymi działaniami powinni się zajmować. Wyznaczono kilka obszarów działań Komitetu takich jak np.: kwestia partycypacji społecznej czy monitorowanie realizacji konkretnych inwestycji. Spotkania Łódzkiego Komitetu Rewitalizacji odbywają się regularnie raz w miesiącu i mają wysoką frekwencję. Jesteśmy na etapie wyznaczania konkretnych stanowisk, które obejmą członkowie Komitetu, pełniąc funkcję opiniodawczo-doradczą dla Prezydenta Łodzi. Początkowo, w ramach tzw. Komitetu Stałego powołano cztery komisje, zgodne z czterema celami strategicznymi Gminnego Programu Rewitalizacji, co w rzeczywistości kompletnie się nie sprawdziło, ponieważ proces rewitalizacyjny wymaga raczej zespołów roboczych do rozwiązywania konkretnych sytuacji. W Łodzi część członków Komitetu Rewitalizacji ma różne zastrzeżenia dotyczące kształtu*

Gminnego Programu Rewitalizacji. Powstała więc mała grupa robocza, która pracuje nad strategicznymi wytycznymi, jak GPR powinien wyglądać. Oprócz tego Komitet stanie wkrótce przed wyzwaniem monitorowania GPR.

Paweł Musiał: *Każde spotkanie gdyńskiego Komitetu Rewitalizacji jest poświęcone konkretnemu tematowi, ustalanemu przez kierownictwo. Dzięki czemu członkowie są poinformowani dużo wcześniej o zakresie rozmów prowadzonych podczas spotkania. Dotychczas poruszano m.in.: kwestię alkoholizmu na obszarach rewitalizowanych czy domów sąsiedzkich na terenach rewitalizowanych. W nawiązaniu do tematu spotkania organizowane były wycieczki na dany obszar, który był jednocześnie zwiedzany i omawiany. Osoby odpowiedzialne za dany obszar musiały zreferować pozostałym członkom Komitetu każdy etap przygotowań, planu realizacji oraz planowania przyszłych działań. Komitet powstał tuż po powołaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.*

Majka Zabokrzycka: *Wrocław jest obecnie na etapie podejmowania decyzji związanej z rekrutacją członków Komitetu. W związku z tym, czy moglibyście Państwo opowiedzieć jak przebiegała procedura wyboru członków do Komitetu Rewitalizacji w Łodzi i Gdyni? W jaki sposób informować mieszkańców o funkcjonowaniu Komitetu?*

Jolanta Woźnicka: *Przede wszystkim należy odesłać mieszkańców do strony internetowej Urzędu Miasta, na której mogą zapoznać się z wszelkimi dokumentami związanymi z rewitalizacją. W Łodzi kilka osób aktywnych podjęło się stworzenia rysu, odnośnie tego jak miałyby wyglądać Uchwała o powołaniu Komitetu Rewitalizacji. Całość została oczywiście, zgodnie z procedurami i wytycznymi ustawy, poddana konsultacjom społecznym. Odnośnie wyboru członków do Łódzkiego Komitetu Rewitalizacji obrano sposób losowania spośród zgłoszonych kandydatów, czyli przedstawicieli: mieszkańców danego obszaru oraz osób spoza obszaru, urzędników, uczelni wyższych, przedsiębiorców, prywatnych właścicieli budynków itp.*

Paweł Musiał: *W Gdyni przygotowania do nabór członków Komitetu rozpoczęły się już w trakcie prac nad GPR-em, kiedy był cykl warsztatów dla różnych grup, zarówno związanych z Radami Dzielnic, Radą Miasta, organizacjami samorządowymi itp. Kandydatów pogrupowano na najważniejszych przedstawicieli mieszkańców obszarów rewitalizowanych oraz przeprowadzono rekrutację. Kandydaci musieli zebrać od mieszkańców głosy poparcia. Na etapie wyboru członków do Komitetu pojawił się jednak problem, ponieważ na bardziej licznym obszarze rewitalizowanym nie było chętnych wśród mieszkańców. Jeśli natomiast były mały obszar rewitalizowany bardzo szybko znajdowano lub wskazywano przedstawiciela. Na obszarach, na których nie zgłosił się żaden mieszkaniec był nabór dopełniający. Jeśli on również nie przyniósł efektu, to ostatecznie był wskazywany jeden przedstawiciel jako mieszkaniec. Oprócz tego każda Rada Dzielnicy, w której znajdował się obszar rewitalizowany musiała wybrać spośród swoich członków swojego przedstawiciela do Komitetu Rewitalizacji. Ponadto przedstawiciele organizacji pozarządowych,*

spółdzielnie, właściciele nieruchomości czy Urzędu Miasta również typowali swoich przedstawicieli.

Majka Zabokrzycka: Ustawa dopuszcza utworzenie jednego komitetu Rewitalizacji, jak i mniejszych Komitetów dla rejonów, w których obszar będzie wyznaczony. Czy macie Państwo jakieś przemyślenia w tym kierunku?

Michał Dębek: Im mniejszy obszar tym lepiej, ponieważ ludzie, którzy zajmują się konkretną sprawą lepiej działają zespołowo. Jednocześnie muszą też być w stałym kontakcie z jakimś ciałem w mieście, aby koordynować pomysły, działania, zamiary w oparciu o ogólny kontekst miejski. Absolutnie nie powinno się tworzyć jednego Komitetu na całe miasto lub jeden na większy obszar, ponieważ pojawiają się problemy z wyborem członków Komitetu.

Krzysztof Ziental: Zgadzam się z przedmówcą. Im większy obszar, tym trudniej jest przeprowadzić rekrutację. Nie powinno się tworzyć jednego Komitetu dla dużego obszaru. Gdybyśmy mieli wybrać jedną osobę, która reprezentowałaby jednocześnie Osiedle Nadodrze i Przedmieście Oławskie, byłoby to trudne. Im więcej osób będzie miało poczucie, że reprezentuje interes społeczności, tym lepiej.

Michał Dębek: W niektórych spółdzielniach występują tzw. kierownicy osiedli, którzy zajmują się bieżącym zarządzaniem. Spółdzielnie nie są w stanie koordynować wszystkich elementów w poszczególnych miejscach, dlatego wyznaczają mieszkańcom takie role. Ponadto w spółdzielniach powoływane są Komitety „Domowe” lub „Blokowe”, czyli małe struktury, które próbują sami sobą zarządzać.

Krzysztof Ziental: Dobrym rozwiązaniem jest również stworzenie systemu łączności jednego przedstawiciela większej społeczności z miejscami, w których występują widoczne naturalne podziały przestrzenne między mieszkańcami np. rzeka, linie kolejowe itp. Trafnym działaniem jest również, że Komitet jest uprzedzany o tematach problemowych. Wtedy taki przedstawiciel ma możliwość przedyskutowania tematu z mieszkańcami danego obszaru.

Michał Ciesielski: Regulamin Komitetu powinien uwzględniać zarówno informacje odnośnie tego, jak Komitet Rewitalizacji powinien kontaktować się z władzą, ale i z mieszkańcami.

Michał Dębek: Być może rolę łącznika mogłyby pełnić Rady Osiedli. Członkowie Rad Osiedli to w pewien sposób reprezentanci, wybrani przez społeczność. Rada Osiedla to organizacja formalna, posiadająca mandat.

Majka Zabokrzycka: Rola Rad Osiedli jest w tej chwili szeroko dyskutowana we Wrocławiu. Mówi się nawet o przeprowadzeniu reformy i przekazaniu Radom Osiedla większej władzy.

Krzysztof Ziental: *Rady Osiedla powinny mieć przede wszystkim swoje miejsca. Nie mogą „zabierać” miejsca reprezentantom mieszkańców. Powinny być odrębnie reprezentowane.*

Michał Dębek: *Rady Osiedla są reprezentacją mieszkańców. Jej przedstawiciele zostali wybrani przez społeczność.*

Krzysztof Ziental: *Ustawa mówi, że należy uwzględnić odrębną reprezentację mieszkańców. Reprezentant mieszkańców nie może być jednocześnie przedstawicielem podmiotu gospodarczego lub przedstawicielem samorządu.*

Michał Dębek: *Być może należy się zastanowić się nad tym, skoro mamy już reprezentację mieszkańców, które wybierane są w jakiś sposób zorganizowany, to warto to wykorzystać, bez uruchamiania dodatkowych procedur.*

Jolanta Woźnicka: *W Regulaminie Łódzkiego Komitetu Rewitalizacji znajduje się informacja, że przedstawiciele danej grupy np. przedsiębiorców, musieli mieć określoną określoną poparcie wśród przedsiębiorców. Co do jednostek pomocniczych np. rad osiedl, pomimo starań w Komitecie nie znaleźli się reprezentanci tej grupy. To miejsce zostało puste pomimo naboru. W nawiązaniu do pytania o powoływanie jednego Komitetu czy kilka Komitetów strefowych. Łódź posiada zwarty obszar rewitalizacji (ok. 150 tys. mieszkańców), jednak problemy dotyczące np. partycypacji społecznej są wspólne.*

Pytanie od publiczności: *Jak liczne są Komitety Rewitalizacji w Łodzi i Gdyni? Ile liczą osób w każdym z miast?*

Paweł Musiał: *W Gdyni jest to 26 osób.*

Jolanta Woźnicka: *Łódzki Komitet liczy około 20-stu kilku osób.*

Michał Dębek: *Z perspektywy psychologii zarządzania 20-sto kilku osobowe Komitety, bez nadrzędnych kierowników, nie funkcjonują zbyt dobrze i nie są efektywne.*

Majka Zabokrzycka: *Co jest najtrudniejsze w funkcjonowaniu Komitetów? Czy macie Państwo jakieś rady dotyczące tworzenia regulaminu? Jak sformułować regulamin na tyle elastycznie, by nie utrudniał pracy Komitetu? Odnosząc się do podsumowania Ogólnopolskiego Forum Komitetów Rewitalizacji, trudnościami, które dostrzegali uczestnicy było upolitycznienie członków lub ich wykuszanie się. Czy moglibyście Państwo opowiedzieć o tych aspektach, które są najtrudniejsze?*

Paweł Musiał: *W Gdyni nie zaobserwowano funkcjonowanie „zaplecza” politycznego lub partyjnego wśród członków. Problem, który kiedyś wystąpi, wiązał się posiadaniem większej*

władzy. Komitet Rewitalizacji zdecydował o ograniczeniu wydawania koncesji na alkohol na obszarach zdemoralizowanych społecznie, przy czym jednocześnie Rady Dzielnic tych obszarów wskazały, że ten problem alkoholizmu nie występuje. Nastąpiła sprzeczka związana z posiadaną władzą, którą rozwiązał przedstawiciel Prezydenta.

Michał Dębek: Problem „przepychanek o władzę” występuje bardzo często w sferze urzędowo-miejskiej czy biznesie. Bardzo częstym zjawiskiem jest istnienie grup, które próbują się nawzajem przekonać o swojej racji. Praźródłem tego problemu jest to, że bardzo rzadko sięgamy do danych. Powinniśmy w tak dużych ciałach przede wszystkim sięgać do danych, które stanowią podstawę w podejmowaniu decyzji.

Paweł Musiał: Wszystko zależy od interpretacji danych. Należy uwzględnić również wiele różnych innych czynników np. charakterystyka obszarów, na których problem występuje.

Michał Ciesielski: Komitet Rewitalizacji posiada również tzw. „wiedzę podwórkową” na temat danego obszaru, w przeciwieństwie do Urzędu Miasta, który posiada jedynie ścisłe dane statystyczne o danych terenie. Komitet Rewitalizacji powinien mieć dostęp do danych, nawet jeśli będzie je interpretować inaczej.

Michał Dębek: Dysponując pewnymi statystykami, Komitet Rewitalizacji ma podstawę do rozmowy. W Komitetach Rewitalizacji powinni być również specjaliści, którzy potrafią czytać dane, nie tylko ludzie, którzy „chcą być zaangażowani”.

Krzysztof Ziental: Założeniem ustawowym Komitetu jest to, aby nie była to reprezentacja ekspercka, tylko ciało doradcze, wywodzące się z obszaru rewitalizacji, wyłonione spośród mieszkańców, podmiotów gospodarczych, NGO-sów, szeroko pojętej działalności społecznej. Eksperci są jedynie osobami do pomocy w konsultowaniu pewnych problemów, zapraszanych na umówione wcześniej spotkania. Być może warto w regulaminie zapisać, by dbano o kompetencje członków Komitetu Rewitalizacji.

Anna Ropiecka: W trakcie konsultacji został zgłoszony pomysł, aby Komitet borykając się z danym problemem prosił o pomoc ekspercką z zewnątrz. Nie jest konieczne, aby Komitet posiadał specjalistów w składzie. W związku z tym zaproponowano, aby Komitet posiadał swój własny budżet, który przeznaczałby na zasięgnięcie opinii eksperta.

Michał Dębek: Taka forma dyskusowania nad problemem ma oczywiście sens. Jednak trzeba pamiętać, że nie zawsze przynosi ona same pozytywy. Może się zdarzyć tak, że po części wprowadzającej, czyli debaty ekspertów nad danym zagadnieniem, część osób będzie zachęcona do wzięcia udziału w dalszej dyskusji, a część zamilknie zrezygnowana z powodu braku szerszej

wiedzy. Inni mogą także wypowiadać własne przekonania, bez pokrycia tej wiedzy z rzeczywistością.

Majka Zabokrzycka: *Czy w Łodzi dbacie Państwo o to, by dostarczyć członkom Komitetu dodatkową wiedzę? Czy korzystacie Państwo z pomocy eksperckiej? Czy do Komitetu należy więcej osób z różnych środowisk na obszarze rewitalizacji, czy jednak przeważa grono eksperckie?*

Jolanta Woźnicka: *W Łódzkim Komitecie Rewitalizacji jest czterech ekspertów, którzy zostali wskazani, w związku z czterema celami, ujętymi w GPR tj. kwestie społeczne, przedsiębiorczość, ożywienie centrum miasta itp. Jeśli jest jakaś większa kwestia do przedyskutowania, Komitet prosi o pomoc ekspertów. W Komitecie zdecydowaną większość stanowią jednak przedstawiciele mieszkańców, właścicieli nieruchomości itp., związanych z obszarem rewitalizacji.*

Paweł Musiał: *W Gdyni w składzie Komitetu ekspertami są przedstawiciele Prezydenta. Są to wskazane osoby, które mają wiedzę w danej tematyce. Ponadto członkami są również przedstawiciele nieruchomości miejskich, które w większości obejmuje obszar rewitalizacji, a także przedstawiciele działu inwestycji czy spraw społecznych, których można uznać za specjalistów. Podczas spotkań tematycznych Komitetu są zapraszani inni eksperci z zewnątrz. Wracając do kwestii wizytacji obszarów podczas spotkań tematycznych Komitetu. Każdy obszar ma swojego reprezentanta, który jest łącznikiem pomiędzy mieszkańcami, Urzędem Miejskim a Komitetem Rewitalizacji. Struktura Komitetu jest przede wszystkim społeczna: mieszkańcy, rady dzielnic, NGO, organizacje pozarządowe.*

Po zakończeniu debaty poproszono o zabranie głosu Hannę Achremowicz ze Stowarzyszenia Edukacja Krytyczna, która opowiedziała o działaniach, mających na celu włączenie do konsultacji również dzieci i młodzież. Następnie otwarto dyskusję, podczas której wypowiedzieć się mogli wszyscy uczestnicy spotkania.

TABELA OPINII ZE SPOTKAŃ

Opinie dotyczące Komitetu Rewitalizacji zgłoszone przez mieszkańców w trakcie konsultacji społecznych „Rewitalizacja_NOWA” (poprzedzających konsultacje na temat Komitetu Rewitalizacji) oraz „Komitet Rewitalizacji”:

Lp.	OPINIE
1.	W Komitecie zasiadać powinni: mieszkańcy obszarów rewitalizacji (w tym: właściciele nieruchomości, zarządcy nieruchomości, wspólnoty mieszkaniowe i Towarzystwo Budownictwa Społecznego) inni mieszkańcy miasta Wrocław (spoza obszaru objętego rewitalizacją), podmioty prowadzące lub chcące prowadzić działalność gospodarczą, podmioty prowadzące lub chcące prowadzić działalność społeczną, przedstawiciele samorządu terytorialnego, przedstawiciele władzy publicznej.
2.	Sposoby wyłaniania przedstawicieli Ktu Rewitalizacji: rekomendacja (z podmiotów prawnych – biznes, NGO), ochotnicy – wybrani z list poparcia mieszkańców, powołanie przez Prezydenta Miasta Wrocław, delegowanie przedstawicieli przez władze samorządu terytorialnego.
3.	Propozycja powołania oprócz głównego Komitetu, podkomitetów rewitalizacji, które funkcjonowałyby na podobszarach objętych rewitalizacją.
4.	Liczba członków KR nie powinna przekraczać 30 osób.
5.	Rekomendacja dotycząca cech i kompetencji członków KR: - powinien posiadać wiedzę na temat rewitalizacji, łatwo nawiązywać kontakt z mieszkańcami, wyrażać gotowość do spotkań, a także posiadać umiejętność podtrzymywania relacji z ludźmi.
6.	Rekomendacja dotyczące roli KR: - ocena aktualnego stopnia realizacji GPR, opiniowanie, monitorowanie, współpraca, pośredniczenie, dialog pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi oraz właściwy przepływ informacji.
7.	Skład członków Komitetu Rewitalizacji nie powinien przekraczać 20 osób.
8.	W Komitecie zasiadać powinni: mieszkańcy obszarów rewitalizacji; członkowie wspólnot oraz spółdzielni mieszkaniowych; przedstawiciele ogródków działkowych (Ołbin), szkół, lokalnych biznesów; pracownicy MOPSu, Policji, a także reprezentanci Urzędu Miasta. Ważną uwagą mieszkańców jest by w Komitecie Rewitalizacji znajdowali się przedstawiciele różnych grup wiekowych np. studentów, seniorów.
9.	Komitet Rewitalizacji nie powinien przekraczać 30 członków.
10.	W Komitecie zasiadać powinni: przedstawiciele lokalnej społeczności, lokalni przedsiębiorcy, członkowie Rady Osiedla, członkowie organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji działających na obszarze rewitalizacji oraz przedstawiciele Urzędu Miasta.

11.	Komitet Rewitalizacji powinien być zróżnicowany pod względem wiekowym.
12.	W Komitecie zasiadać powinni: zarządcy nieruchomości, radni osiedla; przedstawiciele MOPSu, policji oraz straży miejskiej; aktywiści miejscy, przedstawiciele CAL-i, NGO-sów oraz jednostek organizacyjnych; urbaniści- przedstawiciele Urzędu Miasta, a także mieszkańcy osiedla zaangażowani społecznie oraz przedstawiciele Młodzieżowej Rady Wrocławia (od 16 roku życia).
13.	W przypadku utworzenia jednego Komitetu Rewitalizacji, ilość jego członków może zamknąć się w przedziale 14 – 21 osób. Jeśli kilka podkomitetów to od 7 do 14 członków.
14.	Kadencja Komitetu Rewitalizacji powinna trwać 4 lata z możliwością odwołania reprezentantów w trakcie trwania ich kadencji.
15.	Kandydaci muszą się charakteryzować doświadczeniem w pracy społecznej, mieć ukończone 16 lat oraz posiadać wiedzę na temat przebiegu procesu rewitalizacji.
16.	Wybór kandydatów do KR: z list poparcia na zasadzie głosowania.
17.	Komitet Rewitalizacji powinien liczyć około 20 członków.
18.	W Komitecie zasiadać powinni: lokalni biznesmani i liderzy znających obszar osiedla, ludzi oraz ich potrzeby; przedstawiciele spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych; członkowie straży miejskiej oraz policji; przedstawiciele NGO-sów, a także Rady Osiedla, placówek oświatowych, MOPSu oraz Klubów Seniora (Szczepin)
19.	Propozycja tworzenia Podkomitetów Rewitalizacji, których członkowie wybieraliby reprezentantów do Komitetu Głównego.
20.	Komitet Rewitalizacji powinien zrzeszać od 20 do 25 członków, zróżnicowanych pod względem wiekowym. W przypadku tworzenia Podkomitetów Rewitalizacji liczba członków to 7-10 osób.
21.	W Komitecie zasiadać powinni reprezentanci: mieszkańców osiedla, Rady Osiedla, MOPSu, organizacji społecznych, działalności gospodarczych, oświaty, placówek kultury np. Muzeum Etnograficznego, a także zarządcy nieruchomości i spółdzielni, właściciele nieruchomości oraz eksperci z różnych dziedzin naukowych zapraszani na spotkania Komitetu.
22.	Przedstawiciel Komitetu Rewitalizacji powinien posiadać wiedzę o ludziach i ich problemach, a także łatwo nawiązywać kontakty ze społecznością.
23.	Wybór kandydatów do KR: na zasadzie weryfikacji zgłoszenia przez głosowanie. Przy wyborze kandydata pod uwagę brane byłyby kompetencje oraz referencje.
24.	Kadencja Komitetu Rewitalizacji powinna trwać co najmniej 2 lata.
25.	Propozycja utworzenia kilku podkomitetów lokalnych lub jednego KR, w ramach którego będą działać komisje obszarowe.
26.	W przypadku utworzenia kilku podkomitetów lokalnych powinny się one co jakiś czas spotykać i wymieniać doświadczeniem.
27.	Komitet Rewitalizacji powinien posiadać własny budżet, służący np. do opłacenia powoływanych doraźnie ekspertów.
28.	Młodzież chce być reprezentowana w Komitecie Rewitalizacji z równoprawnym głosem jak dorośli. Reprezentantem młodzieży w Komitecie Rewitalizacji byłby m.in. przedstawiciel

	Młodzieżowej Rady Miasta Wrocławia. W skład Komitetu Rewitalizacji wchodziłaby młodzież od 16 r.ż. Liczba reprezentantów młodzieżowych powinna być proporcjonalna do obszaru objętego rewitalizacją, a zasady wyboru kandydatów odpowiadałyby procedurze ustalonej przez dorosłych członków Komitetu.
29.	W Komitecie Rewitalizacji powinno się uwzględnić osoby, które pochodzą spoza obszaru objętego rewitalizacją. Taką grupą są np. studenci, którzy zamieszkują dany obszar przez kilka miesięcy w roku.
30.	Przedstawiciele Rady Osiedla powinni wchodzić w skład Komitetu Rewitalizacji. Członkowie Rad Osiedli mają dużą wiedzę o swoim osiedlu, angażują się w problemy lokalnych społeczności oraz posiadają wiele cennych kompetencji.

3 | FORMULARZ OPINII

Formularz opinii był dostępny online oraz w wersji drukowanej na spotkaniu konsultacyjnym. W formularzu zadano następujące pytania:

Jaka jest Twoja opinia na temat Komitetu Rewitalizacji? W szczególności zastanów się nad poniższymi pytaniami.

- 1. Kto powinien działać w Komitecie Rewitalizacji?*
- 2. Jakie działania powinien podejmować i w jakich sprawach się wypowiadać?*
- 3. W jaki sposób wyłonić członków Komitetu?*
- 4. Ilu członków ma liczyć?*
- 5. Jaka długa ma być kadencja?*
- 6. Czy jeden Komitet dla całego Wrocławia czy osobne Komitety dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji?*

W trakcie trwania konsultacji wpłynęło 7 wypełnionych formularzy opinii. Zawarte w nich opinie wyszczególniono w poniższej tabeli:

Lp.	OPINIA
1.	W chwili obecnej nie znam głębiej tej instytucji, ale jedynie, co oczekuję jako wrocławianin, to żeby przyspieszyli (40-50 kamienic rocznie zamiast 15).
2.	<p>W Komitecie powinni zasiadać przedstawiciele m.in. lokalnej społeczności. Niedopuszczalne jest jak na osiedlu Szczepin wyróżnienie jednej spółdzielni mieszkaniowej, bo powiązana jest z Radą Osiedla. Komitet to powinni być ludzie, którzy nie bronią własnego interesu, ale lokalnej społeczności i wizerunku miasta. Kadencje są potrzebne i podgrupy, które będą związane z konkretnym osiedlem-podobszarem. Optymalna liczba członków na podobszar: 12-21 os. (liczba powinna być też uzależniona od wielkości obszaru i zasiedlenia).</p> <p>W skład Komitetu powinni wejść:</p> <p>Przedstawiciele stowarzyszeń/fundacji działających na rzecz lokalnej społeczności, przedstawiciele mieszkańców rewitalizowanych obszarów wybrani spośród zarządu wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni/właściciele lokali mieszkalnych rewitalizowanego obszaru, przedstawiciele Urzędu miasta; przedstawiciel przedsiębiorców działający na rzecz lokalnej społeczności (sponsor działań lokalnych).</p>
3.	<p><i>1. Kto powinien działać w Komitecie Rewitalizacji? Specjaliści. Nie powinni to być laicy.</i></p> <p><i>2. Jakie działania powinien podejmować i w jakich sprawach się wypowiadać?</i></p> <p>Rewitalizacji</p>

	<p>3. <i>W jaki sposób wyłonić członków Komitetu?</i></p> <p>Zebrać zgłoszenia poparte CV z doświadczeniem a potem wylosować.</p> <p>4. <i>Ilu członków ma liczyć?</i></p> <p>ok. 11 osób</p> <p>5. <i>Jaka długa ma być kadencja?</i></p> <p>2 lub 3 lata</p> <p>6. <i>Czy jeden Komitet dla całego Wrocławia czy osobne Komitety dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji?</i></p> <p>Jeden Komitet. Nie ma sensu tego dzielić albo multiplikować, gdyż urząd i tak może w szczegółowych sprawach robić konsultacje, debaty albo zlecać badania opinii.</p>
4.	<p>W Komitecie Rewitalizacji powinni działać mieszkańcy osiedla, którzy będą wskazywać tereny do rewitalizacji. Członkami Komitetu winni być przedstawiciele wytypowani przez grupy i firmy działające na terenie rewitalizacji np. Spółdzielnia Mieszkaniowa, wspólnoty mieszkaniowe, szkoły, przedszkola, przychodnie, kluby seniorów itp.,</p> <p>Komitet to np. 30 osób.</p> <p>Kadencja - 3 lata.</p> <p>Osobne Komitety dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.</p>
5.	<p>Każdy podobszar powinien mieć swój Komitet. W Komitecie powinno zasiadać jak najwięcej mieszkańców, którzy najlepiej znają wszystkie problemy danego obszaru. Jego celem powinno być przede wszystkim decydowanie o kolejności podejmowanych działań i wyznaczanie strategii. Członkowie mogą zostać wyłonieni spośród liderów opinii na danym obszarze, do Komitetu można również zgłosić się samemu przy poparciu np. 20 głosów.</p>
6.	<p>W Komitecie ds. Rewitalizacji - wyznaczenie podobszarów, w każdym z nich kilkusobowy zespół złożony z osób aktywnie działających na osiedlu. Kadencja KR do 3 lat. Członkowie Komitetu wyłaniany na podstawie głosowania (zbieranie głosów podobnie jak w przypadku Rady Seniorów).</p>
7.	<p>1. <i>Kto powinien działać w Komitecie Rewitalizacji?</i></p> <p>a) Osoby wybrane przez mieszkańców: jedna osoba na każde osiedle plus czterech wybranych dla całego miasta</p> <p>b) czterech przedstawicieli Rad Osiedli</p> <p>c) dwóch przedstawicieli ruchów miejskich</p>

d) jeden przedstawiciel środowiska naukowego

2. Jakie działania powinien podejmować i w jakich sprawach się wypowiadać?

Opiniowanie wszystkich dokumentów w tematyce, zlecenie ekspertyz, możliwość dowiadywania się o stanie spraw od wszelkich jednostek miejskich, dokonywanie ewaluacji postępów, opiniowanie budżetu oraz projektów zgłaszanych do finansowania z UE

3. W jaki sposób wyłonić członków Komitetu?

Komitet Rewitalizacji:

a) powinien zostać wybrany w wyborach powszechnych (za pomocą głosowania internetowego na stronie Wrocław Rozmawia),

b) przedstawiciele Rad Osiedli wybrani przez Rady,

c) przedstawiciele ruchów wybrani przez ruchy miejskie,

d) przedstawiciel nauki, rekomendowany przez biuro współpracy z uczelniami

4. Ilu członków ma liczyć?

jw.

5. Jaka długa ma być kadencja?

Cztery lata

6. Czy jeden Komitet dla całego Wrocławia czy osobne Komitety dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji?

Jeden Komitet, ale dla podobszaru dla dobrego zarządzania można stworzyć specjalną Komisję Obszaru Rewitalizacji pod auspicjami Rady Osiedla, złożoną z przewodniczącego zarządu osiedla, innego członka zarządu, przewodniczącego rady osiedla, wybranego przedstawiciela Komitetu Rewitalizacji, a także trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych i ruchów miejskich.

4 | WNIOSKI Z OPINII ZEBRANYCH W CZASIE SPOTKAŃ I FORMULARZA OPINII

Według uczestników konsultacji społecznych główną rolą Komitetu Rewitalizacji jest:

- diagnozowanie potrzeb i problemów na obszarze rewitalizacji,
- pośrednictwo pomiędzy mieszkańcami a Urzędem Miasta,
- współpraca i prowadzenie negocjacji - jako ciało skupiające przedstawicieli wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji,
- ocena aktualnego stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- opiniowanie, monitorowanie procesu rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji byłby reprezentowany przez przedstawicieli trzech sfer: społecznej, gospodarczej oraz publicznej.

W skład sfery społecznej wchodziłoby przedstawiciele:

- mieszkańców z obszaru rewitalizacji (głównie lokalnych liderów, obecnych na danym terenie i znających problemy mieszkańców, niezależnych od urzędów),
- mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji,
- Rad Osiedli,
- istniejących lokalnie grup i struktur (np. ogródki działkowe, Centra Aktywności Lokalnej, kluby seniorów, lokalne partnerstwa np.: Partnerstwo dla Ołbina),
- przedstawiciele działających na danym terenie organizacji pozarządowych,
- młodzieży i studentów.

Sfera gospodarcza reprezentowana byłaby przez przedstawicieli lokalnego biznesu.

Natomiast sfera publiczna posiadałaby w składzie przedstawiciele:

- MOPSu,
- policji i straży miejskiej,
- zarządców nieruchomości,
- spółdzielni mieszkaniowych,
- istotnych instytucji, działających na danym terenie (np. na Kleczkowie – szpital, więzienie; na Ołbinie – szkoły, na Przedmieściu Oławskim – Muzeum Etnograficzne),
- oświaty,
- środowiska naukowego,
- urbanistów i architektów znających dany teren,
- przedstawiciele Urzędu Miasta.

Rekomendowano utworzenie kilku Komitetów Rewitalizacji dla podobszarów rewitalizacji. W drugiej kolejności wskazywano na zasadność powołania jednego Komitetu Rewitalizacji, jeśli w ramach niego wydzielone byłyby komisje dla podobszarów rewitalizacji. Wybór kilku lokalnych Komitetów Rewitalizacji tłumaczono szerszą partycypacją społeczną, możliwością lepszego rozwiązywania potrzeb i problemów mieszkańców, a także przeprowadzania efektywniejszych konsultacji.

W przypadku kilku Komitetów Rewitalizacji wyznaczonych dla podobszarów rewitalizacji rekomendowany skład jednego Komitetu to od 7 do 14 osób.

W przypadku utworzenia kilku Komitetów powinny się one co jakiś czas spotykać i wymieniać doświadczeniem.

Gdyby został powołany jeden Komitet Rewitalizacji to powinien liczyć nie więcej niż 30 osób, przy czym najczęściej rekomendowano aby liczył około 20-25 osób. Skład Komitetu powinien być zróżnicowany pod względem wiekowym.

Długość kadencji Komitetu powinna wynosić od 2 do 4 lat.

Najczęściej wymieniane opinie na temat sposobu wyłonienia członków KR:

- kandydatury przedstawicieli powinny być zgłaszane wraz z listami poparcia,
- wybór przedstawicieli mieszkańców przez głosowanie, na poziomie lokalnym lub ogólnomiejskim (np.: za pomocą głosowania internetowego),
- wybór przedstawicieli podmiotów społecznych i gospodarczych oraz Rad Osiedli przez wskazanie ze swojego grona,
- delegowanie przedstawicieli przez władze samorządu terytorialnego,
- przy wyborze kandydata powinny być brane pod uwagę kompetencje, wiedza o lokalnych problemach, łatwość w nawiązywaniu kontaktów ze społecznością.

Jedna z odpowiedzi w formularzu opinii wskazuje na konieczność posiadania specjalistycznej wiedzy o procesie rewitalizacji wśród kandydatów na członków Komitetu.

Komitet Rewitalizacji powinien posiadać własny budżet, służący np. do opłacenia powoływanych doraźnie ekspertów.

5 | PODSUMOWANIE

Raport przedstawia opinie mieszkanek i mieszkańców Wrocławia, biorących udział w konsultacjach „Komitet Rewitalizacji” na temat zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Prezentuje także rekomendacje uczestników, które przyczynią się do przygotowania projektu uchwały rady gminy o powołaniu Komitetu Rewitalizacji.

W spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział:

- spotkanie otwarte - **15** osób,
- spotkanie dla radnych miejskich i osiedlowych – **3** osoby.

Do raportu włączono opinie nt. Komitetu Rewitalizacji zebrane w trakcie spotkań w konsultacjach społecznych Rewitalizacja_NOWA na siedmiu wrocławskich osiedlach.

Otrzymano także **7** wypełnionych formularzy opinii.

Główne postulaty uczestników i uczestniczek konsultacji dotyczące Komitetu Rewitalizacji:

1. Roli Komitetu Rewitalizacji:

- diagnozowanie potrzeb i problemów na obszarze rewitalizacji,
- pośredniczenie pomiędzy mieszkańcami a Urzędem Miasta,
- współpraca i prowadzenie negocjacji - jako ciała skupiającego przedstawicieli wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji,
- ocena aktualnego stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- opiniowanie i monitorowanie procesu rewitalizacji.

2. Obecność w składzie Komitetu Rewitalizacji przedstawicieli interesariuszy ze sfery:

- społecznej, w tym: mieszkańców z obszaru rewitalizacji, mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji, Rad Osiedli, istniejących lokalnie grup i struktur (np. ogródki działkowe, centra aktywności lokalnej, kluby seniorów, lokalne partnerstwa), organizacji pozarządowych działających na danym obszarze, młodzieży i studentów,
- gospodarczej - przedstawiciele lokalnego biznesu,
- publicznej, w tym: Urzędu Miasta, MOPSu, policji i straży miejskiej, zarządców nieruchomości, spółdzielni mieszkaniowych, istotnych instytucji, działających na danym terenie (np. na Kleczkowie – szpital, więzienie; na Ołbinie – szkoły, na Przedmieściu Oławskim – Muzeum Etnograficzne), oświaty, środowiska naukowego, urbanistów i architektów.

3. Powołanie kilku Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji lub jednego Komitetu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji, ale z wydzielonymi komisjami podobszarowymi.

4. Postulat, by skład Komitetu nie przekroczył 25 osób (w wariantcie jeden Komitet dla obszaru rewitalizacji) lub 15 członków (w wariantcie kilku Komitetów dla podobszarów rewitalizacji).

5. Postulat, by Komitet był wybierany na kadencję minimum 2 letnią.

6. Postulat, by Komitet był zróżnicowany wiekowo, a w jego skład wchodziły m.in.: przedstawiciele młodzieży, studentów, seniorów.

7. Postulat, by Komitet miał budżet, w ramach którego będzie mógł np.: powoływać ekspertów i zlecać opracowania ekspertyz.

Opisane wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych będą istotne dla podejmowania dalszych kroków w procesie rewitalizacji we Wrocławiu. Kolejne działania UM Wrocławia polegać będą przede wszystkim na:

- przystąpieniu do projektu Uchwały o powołaniu Komitetu Rewitalizacji;
- przygotowaniu projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Niniejszy proces konsultacji społecznych wykonano na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia w ramach realizacji zadania publicznego pn. Wsparcie procesów konsultacji społecznych oraz zarządzania lokalnymi konfliktami na terenie Gminy Wrocław w 2019 roku realizowanego przez Instytut Mediacji "TAK" oraz Fundację na Rzecz Studiów Europejskich dofinansowanego przez Gminę Wrocław.

Koordinator projektu

Tadeusz Mincer, Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

Liderka konsultacji

Anna Jurkowska (Stowarzyszenie Żółty Parasol)

Asystenci/teki: Monika Glińska, Justyna Prus,
Anna Ropiecka, Maja Zabokrzycka, Maria Zięba

Partnerzy konsultacji

Centrum Innowacji Przejście Filia nr 13 MBP

Wsparcie merytoryczne

Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia

